



A fennsíkron emelkedő konkáv
épülettömeg határokat képez köz-
és privát terek között.

ÉPÍTETT SZIKLA

Építész:

Esch Sintzel

Architekten

Barnamezős lakóépület-fejlesztés, Wädenswil, Svájc

A wädenswili lakótelep több szempontból is jellemző eset volt: hat alacsony, kisléptékű, lehasznált többlakásos társasház állt itt az agglomeráció peremén, amelyeket le kellett cserélni újakkal, hogy a helyükön építészetileg sokkal intenzívebb és korszerűbben tagolt lakóegységek emelkedjenek. Adódott a kérdés, miként illeszthetők a szokottnál nagyobb tömegek a meglévő szerényebb környezet szövetébe.

A helyszín nem egyedi, a Zürichi-tó déli részén bárhol lehetne. A nap az északi irányban feltáruuló tájképpel átellenes égtájon, délen jár, ami egy építészeti problémát vet fel: hogy lehet a két oldalt összebékíteni annak érde-

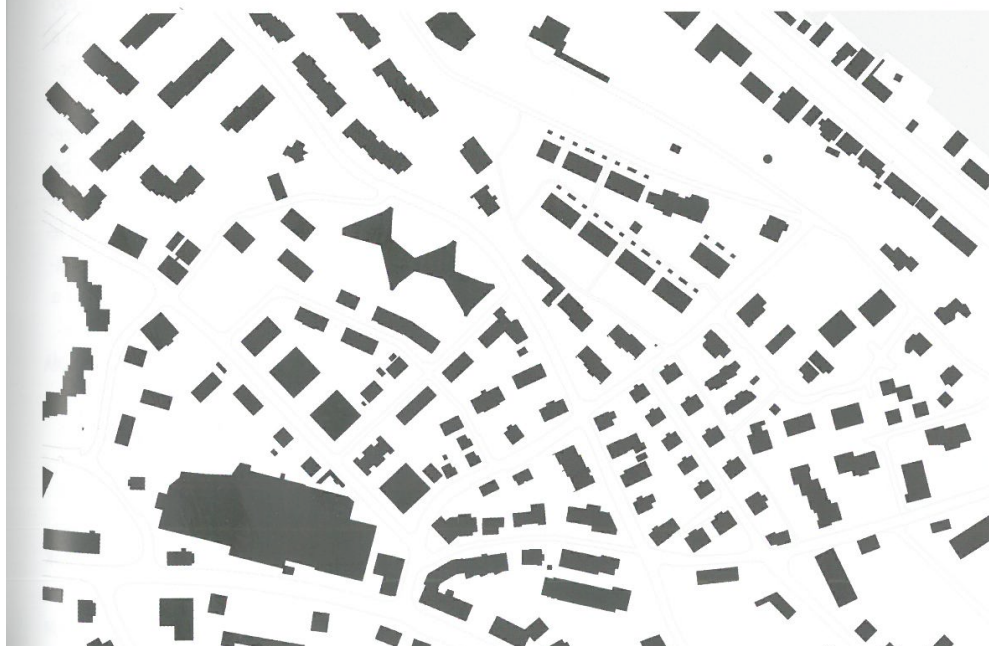
kében, hogy minél több lakás részesüljön napsütésből és a látvány szépségéből is? Másképpen felvetve a kérdést: hogy tudnának az egy irányba néző lakások is a legnagyobb nyereségre szert tenni helyzetükből?

A tervezés folyamán hamar megállapodtunk abban, hogy ha a kicsi, középszerű és alacsony régi épületeket nagyobbakra, terebélyesebbekre és magasabbakra cseréljük, akkor azt kockáztatjuk, hogy az építészeti sűrítés túlzottan erőszakossá válik. Ebben az esetben a nyitott építészeti modell szerint tervezett önálló épülettömegek már nem lennének praktikusak, így tipológiai váltásra volt szükség. A tömegek elválasztása helyett célszerűbb



KONGRESSZUS

Minden lakás legalább két égtáj felé
nyitott, az erkélyek mélyen az égbe
hasítanak



Wädenswil utcák nélkül:
a kiugró apartmanház
a település központjára felel

ÉPÍTÉS



A minimális eszközökkel kialakított enteriőr az Alpok látképét keretezi



Áramló terek felesleges válaszfalak nélkül

volt azokat egy sokoldalú építészeti egység részeként felfogni. Az együttes plasztikus formája elviselhetőbbé teszi az új épület tényleges méretét, és egy sor nagyvonalúan tervezett szabad teret eredményez. Ez egyúttal a jó szomszédság és a közösségi életforma erős keretét is adhatja a jövőben, hiszen minél szorosabban lakják be az emberek a lakóépületet, annál meghatározóbb szerep jut a nyílt közösségi terek tervezésének. Az egykor itt álló hat kisebb ház között közvetítő hat terecskét senki sem tervezte meg, az új épület tagjainak kiterjesztéseként értelmezett új, nyílt és világosan körülhatárolt terek viszont hozzáadnak a lakóközösség mindennapjaihoz, legyen szó a gyerekek játszóteréről, társadalmi életéről vagy kertészkedésről.

A fejlesztési terület egy kimagasló platón áll, amely a környező hegygerinc sziklavonulatának része. Ez a gerinc koncepciónk kiindulási pontja lett: az épület szilárdan támaszkodik rá és meg is magasítja – ha úgy tetszik, tovább építi – a hegygerincet. Az épület hol előretörő, hol kissé visszahúzódnak tömegformálása is a közeli kőszirtekre emlékeztet. Az épület földszintjén, a sziklaforma legkeskenyebb pontjain réseket nyitottunk, amelyek közlekedőként összekötik az épület két oldalát. E „sziklahasadékok” feletti lakásokból nézve az épület kétoldalsága konkrét tapasztalattá válik [1]. Az komplexum változékony formája a külső teret is tagolja, különböző rekreációs területeket jelölve ki maga körül.

Az épülettömeg négy, önmagában véve háromszögletű részből áll, amelyek mindegyike szintenként három-három lakást rejt. E végigvitt tervezési elv és a plasztikusan változó tömeg lehetővé teszi, hogy minden lakás legalább két, de sok esetben akár három oldalán is felnyílhaszon. Míg az épületrészek csatlakozási pontjain elhelyezett lakások alaprajza – egymást kiegészítve – kölcsönösen egymásba metszenek, az ettől legtávolabb eső harmadik lakás szintenként kiugró erkélyeivel mélyen a nyílt térbe hatol, vonzó átmenetet képezve a külső környezet és a lakások belső világa között. Az apartmanok közös területei párokba rendeződnek a privát helyiségeket felfűző fő „korpuszba” ágyazott térsoron belül. A bejárat, a nappali és az ebédlő egyetlen, nagyvonalúan méretezett térsorként kapcsolódik, noha amennyire csak lehet, egységenként el is különülnek egymástól, így a magánszférák nem sérülnek (utóbbiban fontos szerep jut a „sziklahasadékoknak”). A lakóegységek nagysága tudatosan közelíti inkább a léptéknek megfelelő előírások alsó határát, hogy a gazdaságossági, szociális és fenntarthatósági célkitűzések hatékonyabban valósulhassanak meg.

A homlokzat kiosztása egészében véve sokkal fegyelmezettebb a tömeg hangsúlyos, plasztikus tagolásának kiegyensúlyozása érdekében. A felhasznált építőanyagok

KONGRESSZUS



Irodalom / References

[1] Katona, Vilmos: „Rés az időn:

Metróállomások a Keleti pályaudvar és a
Móricz Zsigmond körter alatt”, *Metszet*, Vol
4, No 3 (2014), pp 34–37.

[2] Katona, Vilmos – Csanády, Pál: „Vorbind

simplu: Cea de-a 9-a Conferință
Internapională de Arhitectură de la
Budapesta”, *Zeppelin*, No 103 (2012), p 8.

Az apartmanok közös területei
párokba rendeződnek a privát
helyiségeket felfűző fő „korpuszba”
ágyazott térsoron belül

színezés helyett pusztá felületi tulajdonságaik és tapintásuk által kifejezőek [2]. A méretes építmény eredeti színét a skandináv faházak körében elterjedt karakteres Fahlun-vörös pigment adja.

Philipp Esch

Építész: Esch Sintzel

Architekten ETH BSA SIA GmbH,
Zürich

Tervező munkatársak: Julia

Geissler, Beat Lengen, Julia
Löffler, Andreas Wipf, Marketa
Korbeliusova, Jana Stratmann

Megbízó:

Mieterbaugenossenschaft
Wädenswil

Statika:

Ernst Basler + Partner, Zürich

Tájépítés:

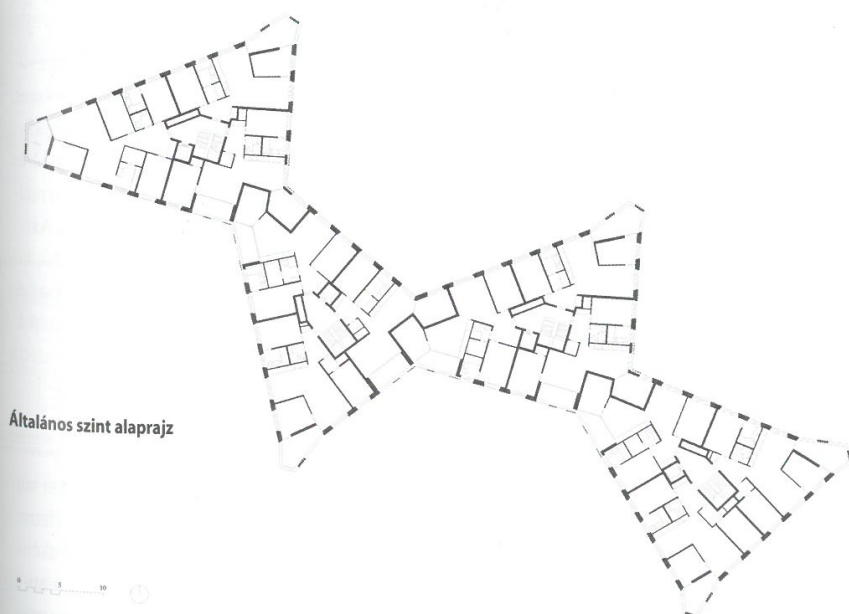
Berchtold Lenzin, Zürich

Kivitelező:

BGS & Partner, Rapperswil

Fotók:

Walter Mair, Roland Bernath



Általános szint alaprajz

